

Samarialaisten todistus

” – he sanoivat naiselle: ‘Nyt emme enää usko vain sinun puheesi perusteella. Me olemme nyt itse kuulleet häntä ja tiedämme, että hän todella on maailman pelastaja.’” (Joh. 4:42.)

Avaintekstit:

Joh. 4:1–42;
Joh. 3:26–30;
Jer. 2:13;
Sak. 14:8;
Hes. 36:25–27.

Keitä samarialaiset olivat? Assyrialaiset olivat ottaneet vangeikseen Israelin kansan pohjoisesta valtakunnasta vuonna 722 eKr. Poliittisen vakauden luomiseksi he sijoittivat vankinsa eri puolille omaa valtakuntaansa. Vastaavasti muista kansoista tuotiin vankeja asuttamaan pohjoista valtakuntaa, ja heistä tuli samarialaisia, jotka harjoittivat omanlaistaan juutalaisuutta.

Heidän ja juutalaisten välit eivät kuitenkaan olleet hyvät. Samarialaiset esimerkiksi vastustivat temppelin jälleenrakentamista juutalaisten palattua Babyioniasta. Samarialaiset olivat puolestaan rakentaneet oman temppelinsä Garisimivuorelle. Juutalainen hallitsija Johannes Hyrkanos kuitenkin tuhosi tämän temppelin vuonna 128 eKr.

Kristuksen aikana tämä vihamielisyys jatkui edelleen. Juutalaiset välttelivät Samariaa niin paljon kuin mahdollista. Vaikka kaupankäynti saattoi jatkua, muu kanssakäyminen oli tabu. Juutalaiset eivät lainanneet samarialaisilta tai edes ottaneet vastaan heiltä palveluksia. Tässä yhteydessä Johannes kertoo Jeesuksen, kaivon äärellä olleen naisen ja Sykar-nimisen samarialaiskaupungin asukkaiden välisestä kohtaamisesta.

2.11. Opiskelijapäivä
2.–9.11. Kansainvälinen rukousviikko
Tämä tutkistelu on sapatiksi 2.11.2024

KOHTAA- MISEN TAPAHTU- MAPAIKKA

Lue Joh. 4:1-4. Mikä oli taustasyy siihen, että Jeesuksen piti kulkea Samarian läpi?

Fariseukset huomasivat, että Jeesuksen opetuslapset kasvoivat enemmän ihmisiä kuin Johannes Kastajan opetuslapset. Tämä tilanne saattoi aiheuttaa jännitteitä. Johanneksen opetuslapset olivat luonnollisesti mustasukkaisia mestarinsa maineen ja aseman puolesta (vrt. Joh. 3:26–30). Johannes Kastajan vaikuttava vastaus oli, että hänen on pienennyttävä, mutta Jeesuksen on tultava suuremmaksi (Joh. 3:30). Todennäköisesti Jeesus lähti Juudeasta Galileaan välttääkseen vastakkainasettelun. Samaria tarjosi suorimman reitin näiden kahden paikan välillä, mutta se ei ollut ainoa mahdollinen reitti. Hurskaat juutalaiset kulkivat kiertotietä pitkin itään Peraan kautta. Jeesuksella oli kuitenkin tehtävä Samariassa.

Lue Joh. 4:5-9. Miten Jeesus käytti tilaisuutta hyväkseen aloittaakseen keskustelun naisen kanssa kaivolla?

Jaakobin kaivo sijaitsi aivan Sikemin vieressä, kun taas Sykar, josta nainen oli kotoisin, oli n. puolentoista kilometrin päässä. Jeesus istui kaivolla sillä aikaa, kun hänen opetuslapsensa menivät kaupunkiin ostamaan ruokaa. Hän ei saanut otettua kaivosta viileää vettä, joten kun nainen tuli noutamaan vettä, Jeesus pyysi häneltä juotavaa.

Johanneksen evankeliumin 3. luvussa oli yllättävää, että Nikodemus, juutalaisten johtaja ja rabbi, alentui tulemaan Jeesuksen luo. Hän tuli yöllä välttääkseen kiinnijäämisen. Johanneksen evankeliumin 4. luvussa nainen kuitenkin piileskelee keskellä kirkasta päivää. Ehkä hän välttelee muiden naisten kohtaamista, jotka tulivat joko päivän alussa tai lopussa kaivolle, kun oli viileämpää. Loppujen lopuksi, miksi hän kulki pitkän matkan hakemaan vettä ja vieläpä keskellä kuumaa päivää? Olipa hänen kaivolla olonsa syy mikä tahansa, Jeesuksen tapaaminen muuttaisi hänen elämänsä.

Mitä tapahtuu seuraavaksi? Juutalainen opettaja ja huomoinainen samarialainen nainen. Mikä vastakkainasettelu! Ja kuitenkin tässä tapahtuu merkittävä kohtaaminen.

Mitä oman kulttuurisi tabut voivat estää sen, että todistaisit muille? Miten voimme oppia ylittämään esteet?

NAINEN KAIVOLLA

Lue Joh. 4:7-15. Miten Jeesus käyttää tätä kohtaamista todistaakseen tälle naiselle?

”Juutalaisten ja samarialaisten välinen viha esti naista osoittamasta ystävällisyyttä Jeesukselle, mutta Vapahtaja koetti löytää tien hänen sydämeensä ja jumalallisesta rakkaudesta syntyneellä tahdikkudella pyysi eikä tarjonnut suosionosoitusta. Ystävällisyydenosoitus olisi voitu torjua, mutta luottamus herättää luottamusta.” (4AO 149, 150.)

Kuten kohdatessaan Nikodemoksen, Jeesus tietää, mitä ihmisten sydämessä on. Vastauksena naisen hämmästyksen siitä, että juutalainen pyytäisi tällaista palvelusta samarialaiselta, Jeesus menee suoraan asiaan. ”Jos tietäisit, minkä lahjan Jumala on antanut, ja ymmärtäisit, kuka sinulta pyytää juotavaa, pyytäisit itse häneltä, ja hän antaisi sinulle elävää vettä.” (Joh. 4:10.)

Naisen vastaus oli samankaltainen kuin Nikodemoksen kysymys uudestisyntymästä: ”Miten tämä kaikki on mahdollista?” (Joh. 3:9.) Nainen kysyi: ”- - eihän sinulla edes ole astiaa, ja kaivo on syvä. Mistä sinä lähdevettä ottaisit?” (Joh. 4:11.) Molemmissa tapauksissa Jeesus osoitti heille näkymättömän todellisuuden hengelliset totuudet, jotka kummankin tuli kuulla ja ymmärtää. Ensiksi merkittävälle juutalaiselle opettajalle, ja toiseksi epäilyttävän maineen omaavalle samarialaisnaiselle. Kummassakin tapauksessa Jeesus kertoi molemmille pohjimmiltaan saman asian: he tarvitsevat kääntymyskokemuksen.

Mitä Vanhassa testamentissa sanotaan Jeesuksen käyttämästä elävästä vedestä? (Jer. 2:13; Sak. 14:8.)

Vesi on välttämätöntä elämälle; ihminen ei elä ilman vettä, joten vesi voi myös olla merkittävä ja sopiva kuvaus ikuisesta elämästä. Niinpä Jeesus sanoo: ”- - joka juo minun antamaani vettä, ei enää koskaan ole janoissaan. Siitä vedestä, jota minä annan, tulee hänessä lähde, joka kumpuaa ikuisen elämän vettä.” (Joh. 4:14.)

Lue Joh. 7:37, 38. Mitä Jeesus sanoo meille näissä jakeissa, ja miten voimme kokea sen, mitä hän tässä lupaa?

**”HERRA,
ANNA
MINULLE
SITÄ
VETTÄ”**

”Minä vihmon teidän päällenne puhdasta vettä, niin että te puhdistutte, minä puhdistan teidät kaikesta saastastanne ja epäjumalienne kaikesta iljettävyydestä. Minä annan teille uuden sydämen ja teidän sisimpäänne uuden hengen. Minä otan teidän rinnastanne kivisydämen pois ja annan tilalle elävän sydämen. Minä annan henkeni teidän sisimpäänne ja ohjaan teidät seuraamaan säädöksiäni, ottamaan varteen minun käskyini ja elämään niiden mukaan.” (Hes. 36:25-27.)

Mitä Hes. 36:25-27 kertoo niistä totuuksista, joita Jeesus pyrki opettamaan Nikodemokselle ja naiselle kailolla?

Kummassakin tapauksessa Jeesus pyrki tavoittamaan nämä ihmiset hengellisillä totuuksilla, vaikka hän käytti siihen luonnosta peräisin olevia kuvauksia.

Kumpikaan ei ainakaan aluksi ymmärtänyt, mitä Jeesus tarkoitti. Miten, kysyi Nikodemos, ihminen voi syntyä uudelleen? Toisin sanoen, miten hän voi palata takaisin äitinsä kohtuun? Nikodemos pohti selvästi asiaa jokapäiväisellä ja maallisella tasolla, vaikka Jeesus selvästi viittasi hengelliseen totuuteen. Myös nainen otti Jeesuksen sanat vedestä kirjaimellisesti, vaikka Jeesus selvästi puhui hengellisestä asiasta.

Naisen vastaus Jeesuksen tarjoamaan elävään veteen oli: ” - - anna minulle sitä vettä. Silloin minun ei enää tule jano eikä minun tarvitse käydä täällä veden haussa.” (Joh. 4:15.) Nainen päätteli, että Jeesuksen tarjoama vesi tekisi matkat kaivolle tarpeettomiksi ja vähentäisi siten riskiä kohdata muita ihmisiä. On silmiinpistävää, että keskustelu siirtyi kovin nopeasti Jeesuksen pyynnöstä saada juotavaa siihen, että nainen pyysi *häneltä* juotavaa.

Lue Joh. 4:16. Miten Jeesus vastasi naisen pyyntöön?

Yhtäkkiä Jeesus kehottaa naista hakemaan miehensä ja palaamaan sitten takaisin. Miksi keskustelunaiheen muutos? Naisen toiminta osoitti, että tämä vältteli jotakin. Jeesus pysyi lukemaan hänen sydämensä. Naisen oli kohdattava tilanteensa löytääkseen parannuksen. ”Ennen kuin tämä sielu saattoi vastaanottaa sen lahjan, jonka hän halusi antaa, hänen täytyisi tuntea syntinsä ja Vapahtajansa.” (4AO 152.)

JEESUS ILMAISEE ITSENSÄ

Lue Joh. 4:16-24. Miten Jeesus osoitti tälle naiselle, että hän tunsu tämän syvimmät salaisuudet, ja miten nainen vastasi?

Valo oli liian sokaiseva, jotta sitä olisi voinut katsoa suoraan kohti. Vaikka nainen ymmärsi Jeesuksen olevan profeetta, hän yritti edelleen jatkaa välttelyä. Hän ottaa esiin juutalais-ten ja samarialaisten välisen uskonnollisen kiistan oikeasta jumalanpalveluspaikasta.

Jeesus vastasi, että samarialaiset eivät tienneet, mitä he palvoivat. Heidän jumalanpalveluksensa oli juutalaisuuden ja pakanuuden yhdistelmä. Juutalaiset palvoivat Jumalaa, joka ilmaisee itsensä ihmisille, mikä oli toinen tärkeä asia samarialaiselle pohdittavaksi.

Todellisen Jumalan palvonta ei ole sidottu paikkaan. Keskustelu palvontapaikasta oli siis varsinaisen keskustelun kannalta epäolennaista. Jumala on henki, joten häntä palvovien tulee palvoa hengessä ja totuudessa. Nainen hyväksyi Jeesuksen välittämän selvän totuuden ja oli valmis ottamaan vastaan enemmän.

Lue Joh. 4:25, 26. Miten Jeesus ilmaisi henkilöllisyytensä naiselle?

Kaikissa neljässä evankeliumissa tämä on ainoa kohta ennen Jeesus joutumista oikeuden eteen, että hän selvästi ilmoitti jollekin olevansa Messias. Eikä hän tehnyt sitä jollekin suu- relle ihmisjoukolla tai tärkeälle henkilölle, vaan nimeltä mainitsemattomalle yksinäiselle samarialaiselle naiselle Jaakobin kaivolla. Hän on kiinnostunut jokaisesta yksittäisestä ihmisestä, joka tuntee olevansa erossa muista ja yksinäinen.

Niinpä Jeesus ilmaisee itsensä avoimesti tälle naiselle, joka ei ollut ainoastaan vieraasta kulttuurista, vaan myös moraaliltaan kyseenalainen. Paljastettuaan naiselle tietonsa tämän pimeimmistä salaisuuksista, Jeesus antoi tälle myös suuren syyn uskoa häneen.

Mitä tämän kertomuksen pitäisi kertoa meille siitä, miksi evankeliumin tarvitsee murtaa esteet, joita me ihmiset luomme toistemme välille?

SAMARIA- LAISTEN TODISTUS

Lue Joh. 4:27-29. Mitä yllättävää nainen teki?

Jeesuksen ja naisen välinen keskustelu keskeytyy, kun opetuslapset saapuvat paikalle. Vaikka opetuslapset olivat yllättyneitä siitä, että Jeesus puhui naisen kanssa, he eivät kyseenalaistaneet häntä. Sen sijaan he kehottivat Jeesusta syömään.

Nainen puolestaan jätti vesiastiansa ja riensi kaupunkiin kertomaan muille, mitä hän oli juuri kokenut Jeesuksen kanssa.

Lue Joh. 4:30-42. Mitä tämän kohtaamisen jälkeen tapahtui, ja mitä se opettaa siitä, miten evankeliumia voidaan levittää?

Jeesuksen kertomus sadonkorjuusta näyttää oudosti keskeyttävän kertomuksen jatkon, joka koskee monien kaupunkilaisten kääntymystä. Johannes haluaa kuitenkin meidän näkevän, miten Jeesus ymmärsi sen, mitä oli tapahtumassa. Pelastussuunnitelman kertominen samarialaiselle naiselle oli hänelle paljon tärkeämpää kuin syöminen. Jeesuksen tarkoitus oli johdattaa ihmiset pelastukseen, ja hän käytti tätä tilaisuutta opettaakseen opetuslapsilleen, kuinka tärkeää oli kertoa hyvää sanomaa kaikille ihmisille, myös niille, jotka eivät olleet heidän kaltaisiaan.

Johanneksen evankeliumissa on monia kohokohtia, joista Joh. 4:39-42 on varmasti yksi. Monet samarialaiset uskoivat tuon naisen todistuksen vuoksi: "Hän kertoi minulle kaiken mitä olen tehnyt." (Joh. 4:39.)

Samarialaiset pyysivät Jeesusta jäämään heidän luokseen. Lopulta monet muutkin uskoivat Jeesuksen opetuksen ansiosta. " - he sanoivat naiselle: 'Nyt emme enää usko vain sinun puheesi perusteella. Me olemme nyt itse kuulleet häntä ja tiedämme, että hän todella on maailman pelastaja.'" (Joh. 4:42.)

Mitä tämän kertomuksen pitäisi puhua meille siitä, miten jopa yhden ihmisen todistus voi olla merkittävä? Kuinka voimallinen todistaja sinä olet siitä, mitä Jeesus on tehnyt elämässäsi?

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue Ellen G. White, *Alfa ja omega*, osa 4, s. 149–160 tai *Aikakausien Toivo*, s. 162–174 tai *Rakkaudella Isältä*, s. 127–135.

”Niin pian kuin samarialainen nainen oli löytänyt Vapahtajan, hän toi toisiakin hänen luokseen. Hän osoittautui toimeliaammaksi lähetystyöntekijäksi kuin Jeesuksen omat opetuslapset. Opetuslapset eivät nähneet Samariassa minkään viittaavan siihen, että se olisi lupaava kenttä. Heidän ajatuksensa askartelivat siinä suuressa työssä, joka tehtäisiin tulevaisuudessa. He eivät nähneet, että aivan heidän ympärillään oli satoa korjattavana. Mutta heidän halveksimansa naisen välityksellä kokonainen kaupunki sai kuulla Vapahtajasta. Nainen vei heti valon maanmiehilleen.

Tämä nainen kuvaa sitä, mitä käytännöllinen usko Kristukseen saa aikaan. Jokainen tosi opetuslapsi on syntynyt Jumalan valtakuntaan lähetystyöntekijäksi. Se joka juo elävää vettä, tulee elämän lähteeksi. Vastaanottajasta tulee antaja. Kristuksen armo sydämessä on kuin lähde erämaassa, joka kumpuaa virvoittaen kaikkia ja tehden ne, jotka ovat valmiit joutumaan perikatoon, halukkaiksi juomaan elämän vettä.” (4AO 160.)

Keskustelunaiheita:

1. Käy läpi vastauksesi sunnuntain viimeiseen kysymykseen. Ole raan’an rehellinen. Mitkä kulttuurissasi esiintyvät tabut ja ennakkoluulot voivat todellakin haitata todistamistasi muille?
2. Miksi luulet Jeesuksen saaneen lämpimämmän vastaanoton samarialaisten keskuudessa kuin joidenkin hänen omaan kansaansa kuuluvien keskuudessa?
3. Asetu tuon samarialaisen naisen asemaan. Täysin tuntematon ihminen tulee ja kertoo naiselle, että hän on tietoinen tämän syvimmistä salaisuuksista. Miten kukaan, vielä vähemmän muukalainen, olisi voinut tietää nämä asiat? Ei ihme, että Jeesus teki häneen vaikutuksen. Mitä tämän kertomuksen pitäisi osoittaa meille siitä, että Herra tietää meistä kaiken, jopa syvimmät, synkimmät salaisuudet, joita emme haluaisi kenenkään tietävän? Mitä tapa, jolla Jeesus kohteli naista, kertoo meille siitä, miten hän haluaa kohdella meitä, vaikka hän tietää salaisuutemme? Mitä lohtua voit saada tästä totuudesta?